

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: BARCLAY 6189

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: BARCLAY 6189

NO. 61. — ŠTEV. 61.

NEW YORK, THURSDAY, MARCH 14, 1929. — ČETRTEK, 14. MARCA 1929.

VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII.

Revolucionarji beže na vse strani

VSE KAŽE, DA BO REVOLUCIJA V MEHIKI KMALU KONČANA

Mehiški vstaši beže na vse strani, ko je Calles zavzel Saltillo. — Lojalistom se je pridružilo 1600 mož, ki so zapustili Escobarja na pohodu proti Torrecnu. — Simon Aguirre je bil ustreljen. — Brat pa je še vedno na begu.

MEXICO CITY, Mehika, 13. marca. — Vojaška vstaja v Mehiki je bila danes na robu izjalovljenja, ko so federalne čete tesno zasledovale vstaše, bežeče iz mesta Saltillo proti vstaškemu središču v Torreonu, v državi Coahuila.

Vlada je naglo zaporedoma objavila padec Saltillo, dezercijo 1600 vstašev v državi Sonori ter napredovanje federalnih čet proti Torreonu in Durango.

— Mi smo absolutno prepričani, da smo na zadovoljiv način rešili položaj, — se je glasilo v predsedniškemu ugotovilo. — Novo rekrutiranje ni potrebno. Narod in armada sta edina v podpori naših naprav.

Vojaški položaj se je izpremenil z velikansko naglico.

Vstaši so izpraznili mesto Saltillo, važno zunanjo postojanko v državi Coahuila, pred napredujočimi federalnimi kolonami, pod generalom Juan Almazan in generalom Eulogio Ortizom. Vlastni avijatiki so obstreljevali vlak, ki je prevažal vstaše iz Saltillo proti Torreonu, kjer je bil general Gonzalo Escobar z nekako dva tisoč vstaši.

Federalna kolona je skušala odrezati umikanje v Torreon.

Vlada je objavila, da se je udalo 1200 nadaljnjih vstašev v državi Sonori, najbolj mogočni med vstaškimi državami. Ti odpadli bodo pomenjali skorajšnji konec vstaške kolone, ki se pomika ob zapadni obali navzrol. Štiristo vojakov se je že preje udalo.

Vstaši so se udali pri Naco, na meji Sonore, po pogajanjih s pomočjo konzulov v Naco, Arizona in El Paso.

Ker se nahaja Naco v federalnih rokah, je pričakovati, da bodo lojalisti zmogni razcepiti vstaške sile governorja Topete in generala Escobarja, vstaških voditeljev. Topete se nahaja v Agua Prieta in Escobar v Torreonu, prihodnjem cilju federalcev.

Plutarco Calles, vojni minister, ki načeljuje ofenzivi, je ustanovil nov glavni stan v Rio Grande, država Zacatecas, ko napredujejo njegove čete hitro proti mestu Durango. Vstaši, ki so se umaknili iz Duranga, ovirajo federalno napredovanje potom uničenja železniških tračnic.

Predsedniški urad je objavil, da je bil general Simon Aguirre, ki se je udal včeraj v Vera Cruzu, sojen od vojaškega sodišča. Ob šestih včeraj je bil ustreljen v Santa Lucetia, v državi Vera Cruz. Njegov brat, general Jesus Aguirre, načelnik vstašev iz Vera Cruzu, je še vedno prost, z dvema kompanijama vojakov.

— Revolucija je končana, z izjemo bojov majhnih oboroženih skupin, — se je glasilo iz nekega vira, v katerem se je trdilo, da so bile vse vstaške čete prevarane od svojih voditeljev.

BIVŠI PODPREDSEDNIK BO POSLANIK V ANGLIJI

Prejšnji podpredsednik Dawes bo mogoče imenovan poslanikom za Anglijo. — Louis B. Mayer bo najbrž postal poslanik v Turčiji. — Dva moža z Juga sta istotako predlagana.

WASHINGTON, D. C., 13. marca. — Prejšnji podpredsednik Dawes bo naš novi poslanik na angleškem dvoru, če se ne bodo izjalovili vsi tozadevni načrti.

Če bo ta predlog uveljavljen, bo to ena primera, v kateri ne bo predsednik Hoover sledil politiki predsednika Coolidgea, kajti preveč velike kordijalnosti ni bilo med možem, ki je ravnokar zapustil Belo hišo, ter njegovim podpredsednikom.

Vrjetnost tega imenovanja je pronicala včeraj popoldne ter je bila takoj sprejeta kot resnična, kajti predsednik Hoover je velik obduvalalec generala ter se mu pripisuje ugotovilo, da potrebuje moč več rdeče krvi v naših zunanjih poslastičah.

S to vestjo je bila tudi spojena novica, da bo Louis B. Mayer, načenik Metro-Goldwin-Mayer filmske družbe imenovan poslanikom v Turčiji.

Če so te povesti resnične, je predsednik Hoover anektiral štiri nadaljne milijonarje za svojo administracijo. Druga dva sta Ernest Lee Jancke iz New Orleansa, odlični inženir ter ravnatelj pol dneata bank ter drugih korporacij, ter Patrick Huley iz Tulse, Okla., odvetnik, petrolejski magnat ter bančni predsednik. On ima tudi fin vojni rekord, bil je ranjen v akciji ter ima medaljo za odlično službo.

Jancke bo sledil Douglas Robinsonu kot pomožni mornariški tajnik in Huley bo pomožni vojni tajnik, sledeč Charles Robinsonu.

Nobile resigniral iz armade.

ROM, Italija, 13. marca. — General Umberto Nobile, voditelj ponesrečene zračne ekspedije na Severni tečaj, je resigniral iz armade, in resignacija je bila sprejeta, kot je bilo danes oficijelno objavljeno.

Poročilo oficijelne komisije je napravilo Nobila čednega odgovornim za nesrečo, vsled katere je izgubilo življenje sedem ljudi.

ADVERTISE in "Glas Naroda".
"GLAS NARODA", NAJVEČ
JI SLOVENSKI DNEVNIK
V AMERIKI.

POROKA ŠVEDSKEGA PRINCA

Vsa Švedska je pozdravila princa Olafa, ki je prišel v Stockholm, da se poroči s princesinjo Marto.

STOCKHOLM, Švedska, 13. marca. — Norveški prestolonaslednik Olaf je prišel danes v Stockholm po svojo nevesto, krásno temno laso princesinjo Marto.

Stockholm se je poslužil prilike prihoda princa, da izrazi svoje splošno navdušenje. Ljudje so nazdravljali kot pobesnili, ko so ga povedli do kraljevega gradu po ulicah, osvetljenih od spomladanskega solnca.

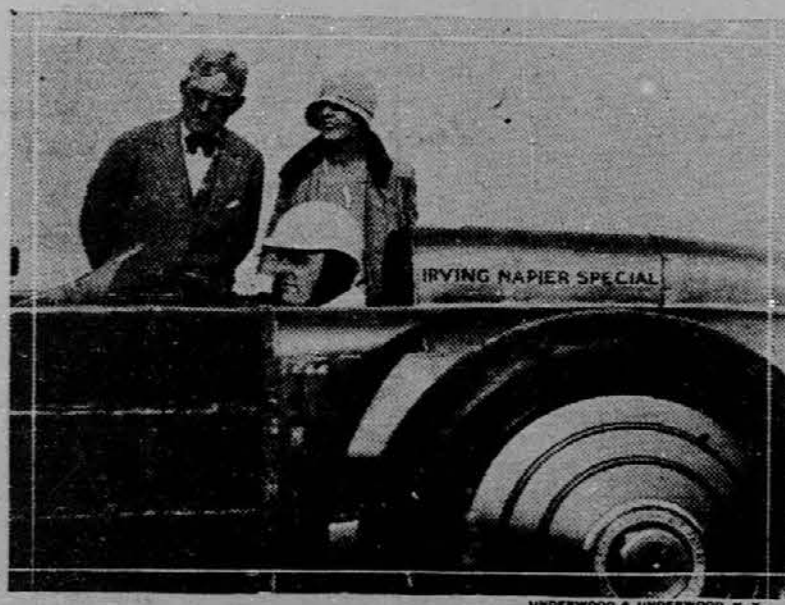
Skoro neposredno nato se je polastilo švedsko plemišvo mladega princa za slovesnosti, ki bodo trajale celi teden dni.

Prihodnji ponedeljek bosta odšla princa Olaf in njegova zaročenka v Oslo, kjer se bo vršila poroka. Vojvoda iz Yorka bo priča za princa.

Med današnjim dnem in ponedeljkom se bo vršila cela serija veselih dogodkov. Kraljevi lastni polk bo priredil ples za mlado dvojico.

Sobota bo zopet dan za narod. Mesto Stockholm bo počastilo kraljevske dvojice z velikim sprejemom v občinski hiši. Mestni dar za princesinjo Marto bo izročen ob tej priliki.

ANGLEŠKI MAJOR SEGRAVE



ki je v svojem avtomobilu Golden Arrow dosegel naglico 231 milj na uro. Amerikanece Bible, ki je hotel očera poraziti njegov rekord, se je ubil.

TROCKI NI JETNIK V CARIGRADU

Prvič, odkar se nahaja v Turčiji, je govoril s časnikarskim poročevalcem. — Po vsej sili hoče v Nemčijo.

CARIGRAD, Turčija, 13. marca. — Bivši poveljnik ruske rdeče armade, Leo Trocki, ki živi tukaj v pregnanstvu, je sprejel danes v avdienci zastopnika Associated Press.

To je bil prvi časnikarski poročevalec, ki je govoril z njim, odkar se nahaja v pregnanstvu.

Trocki je gladko obrit ter je navzle svoji boleznii še vedno poln energije.

Odločno je zanikal, da je ujetnik. Res, da je pod stalnim nadzorstvom, toda v Carigradu gre lahko kamor hoče in obuje s komur hoče.

Na vsak način bi rad prišel v Nemčijo, da bi bil v stiku s tistimi zdravniki, ki so ga bili pred leti v Rusiji operirali.

O političnih razmerah v Rusiji ni hotel razpravljati s časnikarskim poročevalcem.

Na vprašanje, če ve, da bo šestdeset njegovih pristašev deportiranih iz Rusije na Turško, je odvrnil, da ne ve.

BERLIN, Nemčija, 13. marca. "Volksstille" organ komunistične stranke, je objavil poročilo iz Moskve, da je bilo 63 Trockijevih pristašev poslanih v Tobolsk v Sibirijo ter da so bili tam vrženi v ječo.

Lindbergh bo poletel zopet v Združene države.

MEXICO CITY, Mehika, 13. marca. — Polkovnik Charles A. Lindbergh namerava poleteti v Združene države še ta teden, kot se je izvedelo iz zanesljivega vira. Natančni čas odleta ni še znan.

Sporočilo se je ponovno, da se bosta Lindbergh in Miss Morrow poročila tukaj, še predno bo polkovnik končal svoj tukajšnji obisk.

Radijska licenca podaljšana.

WASHINGTON, D. C., 13. marca. — Zvezna radijska komisija je izdala ukrep, s katerim se je podaljšalo do 1. junija vse licence vseh obrežnih in trgovskih radijskih postaj.

Smrt ponesrečenega dečka.

SOMERVILLE, N. J., 13. marca. — Danes je umrl osemletni John Jennes, kojega možgani so bili predrti do globine štirih inčev in pol v ponedeljek, ko je padel na jekleno žico.

Zboleli ognjegasci.

BOSTON, Mass., 13. marca. — Nekako ducat ognjegascsev je bilo premaganih od dima in neki nadaljni je bil močno poškodovan, ko so se borili proti ognju, ki je povzročil nekako \$100,000 škodo v finančnem okraju mesta.

Sedem poškodovanih v železniški nesreči.

PERPIGNAN, Francija, 13. marca. — Sedem potnikov je bilo poškodovanih, ko je neki vlak iz Thuir kolodiral z lahkim strojem na tukajšnjem kolodvoru.

ANGLIJA SKUŠA ODPRAVITI NARAŠČUJOČO NEZAPOSLENOST

Angleži trdijo, da je preseljevanje v mesta glavni vzrok vseh delavskih zadreg. — Kapital in delavski voditelji študirajo problem, da najdejo primerno rešitev.

LONDON, Anglija, 13. marca. — Sestanek kapitala in dela na skupnih tleh v upanju, da se najde rešitev problema industrialne depresije in vedno bolj nujnega problema nezaposlenosti, je bil danes predmet najbolj splošnih komentarjev.

Petnajst važnih priporočil je bilo izdanih včeraj zvečer, da se olajša problem angleške industrije in nezaposlenosti, na skupni seji delodajalcev ter delavcev. Konferenca je bila sestavljena iz članov strokovnega unijskega kongresa ter zastopnikov vodilnih delodajalcev.

Poročilo trdi, da je bilo preseljevanje z dežele v mesta odgovorno za večino sedaj prevladujoče nezaposlenosti. Izdanih je bilo petnajst priporočil, da se vsaj deloma odpravi nezaposlenost in ta priporočila so bila naslednja:

1. — Možnost konsolidacije penzijskih in zavarovalnih skladov.
2. — Posojila mesto davkov, da se pomaga izseljevanje nezaposlenih.
3. — Z nezaposlenjem premožarjev naj se ravna kot s posebnim problemom.
4. — Vlade in občinske kontrakte naj bi se placiralo doma.
5. — Trgovske zmožnosti naj bi se zopet ustanovilo, pod bolj liberalnimi pogoji.
6. — Formiranje komiteja, da pomaga pri razvoju kolonij.
7. — Razširi naj se eksportni kredit, da se stimulira nakupno silo.
8. — Poveča naj se penzije delavcev, starih nad pet in šestdeset let.
9. — Vlastni sklad za financiranje narodnih načrtov.
10. — Nove narodne načrte naj bi se začelo in stare načrte pospešilo.
11. — Nacjonalizacija industrije naj bi se hitro pospešila.
12. — Preiskalo naj bi se možnost kontakta med industrijo in poljedelstvom.
13. — Razmišljalo naj bi se o vprašanju starosti, v kateri bi smeli otroci zapustiti šole.
14. — Vlastna preiskava naj bi

se vršila glede denarne vrednosti in bančne politike, v sodelovanju z industrijo.

15. — Zakladnica in Angleška banka naj bi bili pozvani, naj udeležita priporočila ženevske konference.

PADEC IZ ENAJSTEGA NADSTROPJA

Bogat član kluba Malcolm Meacham, je bil ubit pri padcu iz enajstega nadstropja. — Star je bil šest in štirideset let

Malcolm Meacham, bankir in real estate promoter, je bil ubit pri padcu iz enajstega nadstropja njegovega stanja na iztočni 72. cesti v New Yorku.

Truplo je našel na tlaku pred hišo nekako ob sedmih zjutraj P. Peterson, superintendent apartment hiše. On in neki policist sta prebudila prebivalce v hiši, v poskusu, da identificirajo truplo, oblečeno le v pajamas.

Dospeli so do stanovanja Meachama, predno se je Mrs. Meacham zavedla, da se je pripetila nesreča. Spala je s svojo triletno hčerko v sobi poleg sobe svojega moža. Novica jo je napravila histerično.

Policija domneva, da je Meacham odprl okno, da debi nekoliko več zraka, — kajti bila je gorka noč, — in da je pri tem slučajno padel, tekotom napada omedlevice. Njegova žena je rekla, da je bil slabega zdravja zadnja dva meseca in da je vsled tega nameraval potovati v inozemstvo.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din.	\$	Lir	\$
500	9.30	100	5.75
1,000	18.40	200	11.90
2,500	45.75	300	16.80
5,000	90.50	500	27.40
10,000	180.00	1000	54.25

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našim vezam v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se popre; z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIH
NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA
PRISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0390

De Sibours prisiljen pristati.

RANGOON, Burma, 13. marca. Grof Jacques de Sibours in njegova žena, ki se nahajata na poletu krog sveta v lahkem aeroplenu, sta zapustila Bangkok, Siam, včeraj, a bila prisiljena pristati radi slabega vremena v bližini Mu'main.

Pastor v ječi.

PATERSON, N. J., 13. marca. Rev. Charles Driver, prejšnji pastor neke tukajšnje cerkve, ki je bil aretiran v Williamsport, Pa., na pritožbo njegove petnajstletne hčerke, se nahaja tukaj v ječi ter pričakuje proces.

Včeraj zvečer so ga privedli semkaj.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnika, prosimo, da se nam tudi prejšnje naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Barclay 6189.

BESARABIJA

Zavezniki so bili določili, naj provinca Besarabija pripade Romunski ter naj tvori nekaj zid proti sovjetski Rusiji.

Menda je ni bolj nesrečne dežele na svetu kot je Besarabija. Enajst let je bilo v nji proglašeno obsedno stanje, štiri leta sta divjala po nji vojna in državljanska vojna.

Lahko se reče, da je skoro vsa Evropa trpela vsled svetovne vojne.

Toda trpljenje drugih dežel se ne more niti malo primerjati s trpljenjem, ki ga je prestala Besarabija.

Spomladi leta 1918 je bila izbruhnila proletarska revolucija, pa jo je v kavi zatrlo avstrijsko in nemško vojaštvo.

Osem mesecev je avstrijska in nemška soldateska izrabljala deželo in ubogo prebivalstvo.

Ko se je jeseni leta 1918 združila Avstroogrska in so nemški vojaki odšli domov, so se polastili dežel romunski veleposestniki, takozvani bojarji.

Tedaj je bilo rečeno, da se je Besarabija vrnila v naročje matere Romunske ter da bo napočila doba preureditve in preosnove.

In ta doba se je res začela. Odredbe obsednega stanja so bile takoj poostrene.

Besarabiji je zavlada strahovlada. Izginila je zadnja sled oficijelne pravice in pravičnosti. Oficir in feldvebelj sta absolutna gospodarja okraja, v katerem sta štacijonirana.

Besarabija je menda edina dežela v civilizirani Evropi, kjer se še vrši trgovina s sužnji.

Če potrebuje veleposestnik delavcev, sporoči to poveljujočemu častniku, ki mu nabavi zahtevano blago.

Večina delavčevega zaslužka se izgubi v častnikovem žepu.

Bič, vojak in žandar skrbje, da delavec trdo in nemorno dela od zore do mraka.

Agentje parobrodskih in izseljeniških družb ter razne druge temne eksistence so neprestano na delu ter pošiljajo ubogo delavsko paro v vse dele sveta.

Besarabija, ki se je nekoč nazivala žitnica Evrope, se nahaja v stanju popolnega ekonomskega kaosa. Že več kot eno leto vlada tam lakota. Lakoti so se pa pridružile še razne nalezljive bolezni.

V inozemstvu se le malo izvedo razmerah v tej nesrečni deželi, ker jo je romunska vlada skoro hermetično zaprla.

Velesile seveda vedo, kaj se tam dogaja, toda za velesile je Besarabija le straža proti boljševikom in nič drugega.

Prej je prebivalstvo upalo, da bo dobilo kako pomoč od kmetske stranke, ki je bila v opoziciji.

Kmetška stranka se je lani povzpela na krmilo, položaj v deželi je pa ostal nespremenjen, oziroma se je že poslabšal.

Kmetški voditelj Maniu ni držal svoje obljube. Položaj v Besarabiji je madež na evropski civilizaciji.

Dopisi.

S pota.

Kot večni popotnik se zopet oglasam, da ne boste mislili, da sem kje izginil. Ko pišem te vrstice, se nahajam v visokih gorah, v rudniškem mestecu Leadville, Colo.

Mesto Leadville leži 10,200 čevljev nad morjem. Prebivalcev šteje okoli štiri tisoč. Mesto propa da zaradi izčrpanih rovin. Tukaj brije že 8 mesecev pristna ribniška burja, tako da je marsikateri nos rdeč in ušesa debela. Kar se tiče dela, se tukajšnji prebivalci nič ne pohvalijo. Takozvana flu in pa pljučnica hudo razsajata. Veliko jih je pomrlo in veliko se jih bori za življenje.

Dne 22. februarja sem obiskal rojaka v Colorado Springs, Colo. in sem si ogledal tovarno Alexander and Sons, kjer izdelujejo letala vsake vrste, velika in mala. Tovarna je nova in ni še vsa dogotovljena. Kakor je meni znano, so v nji zaposleni 3 Slovenci in sicer: Mr. Louis Marold in njegov sin ter Mr. Peter Geshele.

Mestec je dokaj prijazno in leži pod visokim gorovjem Pike's Peak.

Tem potom se lepo zahvalim Mr. in Mrs. Louis Maroldu za postrežbo. Zahvaljujem se tudi vsem mojim odjemalcem v gori označenem mestu.

Dne 23. februarja sem obiskal rojake v Frederick, Colo. in okoličnin sem bil povsod lepo sprejet in postrežen. Lepo se zahvalim rojaku Franku Saftichu, ki se je toliko trudil zame in je hotel z menoj po naselbini in bližnji okolici in mi pripomogel k boljši trgovini.

Nadalje sem obiskal 16 milj oddaljeno farmersko naselbino v Berthoud, Colo. Tu so naseljeni Mr. in Mrs. Frank Skerbina z družino in se ukvarjajo s sladkorno peso. Rojaki so me tudi uljudno sprejeli. Lepa jim hvala.

Nadalje sem obiskal družino Andreja Modica v Loveland, Colorado, kiso mi šli tudi z vsem na roko. Hvala jim!

Lepo se zahvaljujem družini Krautz v Laffayette, Colo. Laffayette je malo premogarsko mesto in je v njem jako malo Slovencev.

Sedaj pa prosim Petra Zgaga, da pi treba samo ribniške uganjati, ampak naj tudi kako pečlarsko pove.

Pozdrav!

John Zupancich.

Johnstown, Pa.

Tukaj v Johnstownu se agitira za slovensko cerkev in faro. Rojaki, predno boste podpisali, malo premislite, če vam razmere dopuščajo, ker taka reč stane veliko denarja. Potem pa bo vedno: daj in daj in ne bo nikoli zadosti.

Dragi rojaki, kaj si bomo mi Slovenci s tem na boljšem, ako bomo imeli slovensko cerkev? Po mojem mnenju ne dosti. Če pa imate kaj več kakor za vaše izdatke, potem pa pomagajte siromakom in starem kraju in onim, kar jih je pod fašistovskim jarmom. Imeli vas bodo v svojih srcehi zapisane in hvaležni vam bodo za celo življenje, da ste dobro naredili zanje.

Naša slovenska duhovščina, tukaj in v starem kraju, pa naj bi skupno nastopila z duhovnom Antonom Korošcem na čelu proti brutalnosti in zatiranju naših ubogih siromakov pod musolinsko tiranijo.

Protestirajte proti italijanski brutalnosti in delujte, da dobe svoje šole, slovenske učitelje in duhovne, namesto italijanskih. Potem vam bomo bolj vrjeli in imeli zaupanje v Vas.

Toraj dr. Anton Korošec, predsednik vlade, sedaj je čas, da se za naše ljudstvo kaj dobrega naredi, ker mora toliko trpeti pod fašistovsko vlado.

Čitateljica.

Oakland, Cal.

Priloženo pošiljam celoletno naročnino za Glas Naroda. Oprostite, ker se je nekoliko zakasnilo.

Tukaj imamo krasno vreme. Marca je že skoraj vroče. Sedaj je bilo tri dni 75—77 vročine, ko po drugih krajih še sneg pada. Letošnjo zimo je bilo zelo malo dežja, tako da se obeta Californiji suša. Lansko leto je bilo dežja do tega časa do 25 inčev, letos ga je samo 14 inčev, tako da bo slabo za farmarje, ker nimajo vode za namakanje zemlje.

Tukaj ni veliko Slovencev, a se ti so raztreseni, da drug drugega ne poznamo. Večinoma so vsi dolgoletni naseljenci.

Delavske razmere so kot povsod drugod. Za nekatere dobre, za nekatere slabe.

Pozdrav vsem rojakom širom Amerike!

Josephine Kausek.

KNJIŽEVNOST.

V bostonskem založništvu Richard G. Badger je izšla zbirka pesmi "The Harnessed Harp". Avtor pesmi je naš hrvatski rojak Vincent Georges-Ujčić. Nekatere pesmi je ilustriral V. Gecan.

To je vsekakor zanimiv pojav, kajti izmed naših ljudi se jih je v novi domovini v pesniškem oziroma umetniškem pogledu le malo dvignilo nad povprečnost.

Pesmi so globoko zamišljene ter se gladko čitajo.

Pesniku čestitamo, knjižico pa vsem rojakom toplo priporočamo.

ZIMSKI ŠPORT V ŠVICI



Na sliki vidite nemško filmsko igralko Ly Maro, ki preživlja zimo v St. Moritz, Švica. Njen zvesti spremljevalec je velik bernardinec, ki ji tudi pomaga pri smučanju.

NOVICE IZ SLOVENIJE

Iz šale zares in krvavo.

Delavec Marko Špolar, France Pasar ter Andrej Kuharič so se zbrali v znani dalmatinski kleti na Miklošičevi ulici. Zjutraj so bili zapustili delo, v žepu so imeli nekaj evenka in sklenili so, da ga zapijejo. Ko so sedeli že kako dobro uro, se je France Pasar odstranil in prinesel čez čas v gostilno večji kos pečene mesa. Piveem je po želodec krulilo in zato jim je bila pečenka prav po godu. Marko je brž potegnil iz žepa oster nož ter pričel istočasno ugrabiti, dati je meso konjsko, goveje ali prašičje.

Zato so se zanimali tudi drugi in šahili so se vsepovprek.

Beseda je dala besedo in končno so se spri Preden je bil prepričan, je Stefan zasukal nož vendar pa ga ni zasadel v pečenko, marveč je kresnil z njim po Pasarjevi roki in mu hotel ali ne hotel prerezati žilo v zapestju. V gostilni je na Pasarjev krik nastal silen hrup in truse, kri iz njegove roke je brizgala po tleh in v stene, zaradi česar so prisločili ostali gostje, ki so Pasarja v največji maglici odvedli k najbližjemu zdravniku dr. Zalarju na Sv. Petra cesti.

Zdravnik je rano za silo obvezal in ustavil kri, potem pa telefoniral po rešilni voz, ki je Pasarja odpeljal v bolnico, kjer so ga sprejeli v nadaljnjo nego.

Po nerodnega Marka se je poddal stražnik, ki stoji na Marjinem trgu in ga odvedel na policijo. Možakar pa zaradi prevelike pijanosti ni mogel povedati, kako se je prav za prav nesreča pripetila, zaradi česar so ga položili na trdne prične, da se prispri. Zaslili so ga drugega dne in je moč govoriti, da je lažje izpovedal, kako je uporabljal nož, ki je neki tako oster, da se lahko tudi brije z njim, kakor je mož zatirjal na policiji.

Žrtev mraza.

Iz Jevnice pri Litiji poročajo: Malokatera zima je zahtevala toliko žrtev, kakor letošnja. V vsem zasavskem okolišu je bilo največ smrtnih primerov, nekaj že namreč iz Jevnice. Primer, ki se je dogodil v jevnjski okolici, pa je menda letošnja zadnja žrtev, ki so jo še — hvala Bogu — pravčasno rešili. Iz Jevnice je šel 9. letni sinko Antona Godea iz Male noge. Malemu dečku je postalo med potjo slabo, mraz ga je tako prevzel, da je padel v nezavest. Sreča v nesreči ga je rešila. Malo pozneje je šla isto pot njegova 17-letna sestra, ki je bila istotako pamenjena iz Jevnice domov v Malo nogo. Dekle je opazilo v snegu pod cesto nepremičnega počivalca in ko ga je natančneje pogledalo, je spoznalo svojega bratca. "Aha, prestrašiti me hoče", si je mislila sestra. Ko pa se na njen klic fantič ni oglašil, je stopila do njega in ga potresla. S strahom je opazila, da je že skoro ves trd od mraza. Dvignila je malega po-

Peter Zgaga

Za mlade očete.

Nadalje moram mlade očete še na nekaj opozoriti, kar se vedno dogaja, pa v svojem prevelikem veselju tega niti ne opazijo.

Torej, mladi očete, dobro me poslušajte.

Na svetu so razni ljudje, ki z vso vneto pridigujejo moralo, drugim seveda, dočim sami ne iz-

nesrečena in ga odnesla do prve hiše. Tam so malega Godea polagoma obudili k življenju, nakar so ga spravili na dom v Malo nogo.

Um se jim je omračil.

V mariborsko bolnico so privedli iz St. Hilja 30-letnega Jožeta Petriča, ki se mu je omračil um.

Te dni je ušel iz mariborske bolnice 33-letni kovač Bogomir Glušič iz Vuhreda. Policija ga je prišla. Ko so pa ugotovili, da je dlaboumen, so ga oddali zopet v bolnico.

NAGRADE USLUŽBENCEM.

Dne 12. marca se je vršila seja Association of Employees The New York Edison Company v poslopih 130 East 15. cesta New York City. Pri tej priliki je bilo enainvajset uslužbencev odlikovanih za razne čine junaštva. Med njimi je bil eden, ki je rešil dve deklici iz Bronx River.

Desetim so bile podeljene predsedniške svetinje National Safety Councila. Ti možje so se z uspehom posluževali Schaeferjeve metode za oživiljanje omedlelih.

Nadalje je bilo podeljenih enajst bronastih svetinj za uspešno službo v Consolidated Gas Company in z njo združenih plinskih in električnih družb.

Predsedniško svetinjo je dobil tudi Martin MacNamara, ki je preplasil v poslopih, kjer je bil zaposlen, nekega tatu. Tatu je zasledoval, ga pobil na tla in mu odvzel revolver.

PAIN-EXPELLER

—rabljen na zunaj proti

- Bolnim mišicam
- Revmatičnim bolečinam
- Lumbago
- Glavobolom
- Influenca
- Izvitjem
- Odrgam.

Dobite original — več kot petdeset let stari

ANCHOR trgovska znamka na ravnici vas zavaruje. Iščite in kupite predani vsako leto.

Knjižica, ki daje polna navodila za uporabo PAIN-EXPELLER, pri hali v vsako steklenico. Ostanje tudi njegove številne uporabe v podrobnosti.

V vseh lekarnah po 35 in 70 centov ali napišite direktno na:

KILLS PAIN

The Laboratories of
FAIRBANKS & CO.
BOSTON AND NEW YORK
BROOKLYN, N.Y.

ROJAKOM, ki nameravajo v stari kraj bodisi začasno ali za stalno, priporočamo, da nalože svoj denar pri nas. Istega jim je mogoče dvigniti v zneskih do vsake višine v jako kratkem času. Najboljši dokaz temu je sledeče pismo:

SAKSER STATE BANK,
82 Cortlandt St., New York City

Dam vam vedeti, da sem dobil znesek \$5.340.13, ček No. 2669. Lepo se vam zahvalim za hitro pošiljatev in vam želim mnogo uspeha. Pozdravljam vas in vse uradnike.

S spoštovanjem

Josip Gustinčič

Selo 47. Moste pri Ljubljani,
Jugoslavija.

Vznemirjeni stariši.

Ladja v ledu pošilja SOS.

KODANJ, Danska, 13. marca. Več najboljših družin na Danskem je bilo danes v velikih skrbeh radi usode svojih otrok, ki so na krovu največje jadrnice na svetu, ki je brez sledu izgubljena na poti iz Avstralije v Buenos Aires.

KOVNO, Litavska, 13. marca. Parnik Emma, v klenjen v led, tri milje od Memela, v Baltiku, je pričel razpošiljati SOS klice. Poskusi, da se doseže parnik, so ostali brezuspešni.

ADVERTISE IN GLAS NARODA

Prvovrstna Mesnica Naprodaj

Dober, star prostor z vso opremo se proda hitremu kupcu pod ceno radi odhoda v staro domovino.

JOHN KRAMER
5301 St. Clair Ave., CLEVELAND, Ohio

KRATKA DNEVNA ZGODBA

Fr. Molnar:

B I S E R

1. Ko se je doktorjeva žena po koncertu v veliki dvorani "Redute" po stopnicah gredo sklonila k tlom in pobrala nekaj z rdeče preproge, jo je spremljevalec Evgen Ratot vprašal, kaj je našla.

"Nič," je odvrnila kratko in dala razumeti, da ji ni do razgovora o tem predmetu. Evgen Ratot jo je pogledal. Zepoldrugo leto je opazoval njen obraz, a danes je videl prvič, kako je zardela.

Za njima je stopal doktor, njen mož. Tudi on jo je vprašal čemu se je sklonila in kaj je pobrala. Odgovorila mu je tako kakor Evgen Ratot.

(Sicer je bila doktorjeva žena zdrava, krepka, mlada dama, ki je zelo ljubila svetle obleke in se je o popoldnevih rada šetala po ulicah notranjega mesta.)

2. Medpotoma je rekel doktor: "Kaj, če bi stopila v restavracije? Lačen sem kot volk." Žena je dejala:

"Dragi moj, saj sva večerjala. Jaz ne prenesem več vonja po jedi."

In zaman ji je mož prigovarjal, naj sede za mizo in naj je. V grlu jo je nekaj stiskalo in imela je ves čas občutek, da ji je nekaj obtičalo v goltanu.

Na reduti je namreč našla velik pravi biser.

3. Legla sta v posteljo in ona je kmalu zaspala. Bil je zelo truden. Ves dan je moral letati okoli bolnikov in zato ga je spanec mahoma obvladal. Ob trideset na tri pa se je prebudil iz sna in je slišal, da žena vzdihuje.

Kmalu nato je prižgala luč, vstala in razgrnila na nočni omarici robe in položila nanj neko reč. Odprla je tudi omaro in začela brskati po skladovnicah perila. Pri tem je nekajkrat ošinila svoje ga moža z očmi.

Zdravnik se je tega početja tako prestrašil, da mu je začelo biti sree. Navdal ga je občutek ljube sumnosti.

KOŽA SRBI?

Srbenje je večkrat nevarno znamenje. Ne praskajte. Severa's ESKO naj odpravi srbenje ter ustvari čisto, zdravo kožo. — Porabljajte ga pri prvem pojavu. Vprašajte lekarnarja.

SEVERA'S ESKO

CENEJŠA BRZOJAVNA IZPLAČILA

PRISTOJBINA ZA CABLE LETTER

ZNAŠA SEDAJ SAMO

75c.

Znižanje stroškov za brzojavna denarna nakazila v Jugoslavijo in Italijo je primereno ravno sedaj ko mislite svojim v domovini poslati pisanko.

Za najboljšo postrežbo obrnite se na —

Sakser State Bank

82 Cortlandt Street
New York City

Ko sta zjutraj sedela pri zajtrku, je mož vprašal ženo:

"Kaj pa ti je, da si danes tako nervozna?"

"Daj mi vendar mir!" mu je odgovorila ona. "Če ti povem, da si nervozna, ti še ni treba skočiti pokonec. Ni sem te žali in mislim, da imam pravico, da ti povem tako stvar."

"Baš zato te prosim, da me pušiš na miru."

"Dobro, ravnal se bom po tvoji želji."

"Samo ne vem, če boš temu kos..."

"Vidiš, kakšna si! Naravnost si liš vame, da bi začel prepričati." Doktor je vstal, vzel klobuk in izginil skozi vrata. Ko je prišel v kavarno in razprostrl pred seboj list, je čital podlistek. Ko je prišel do konec, je ugotovil, da ne ve, o čem govori pisatelj.

4. Evgen Ratot je bil velik prevajalec. Poldrugo leto je metal oči po zdravnikovi ženi. Govoril je malo. A še kadar je govoril, je čakal budalosti. Šopiril se je s psevdointeligenco. Bil je socijalist, modernist, prijatelj glasbe, častilec Rikarda Straussa, vse stvari pa je poznal posredno in je črpal svoje znanje iz dnevnikov.

"Prijateljica," je nagovoril doktorjevo ženo, "draga prijateljica, zakaj ste od včeraj tako jezni na mena?"

"Tako, vam se zdi, da sem jezna?" se je začudila zdravnikova žena.

"Takšen vtis imam od vas."

"Ne vem, če ste pogodili."

Ona pa ga je gledala in ugibala pri sebi, kaj naj reče. Naposled je sklenila v mislih: To je tisti, kateremu moram pokazati biser!

5. Povabila je Ratotija za naslednji dan ob pol šestih k sebi. Pustolovec je slutil, da si je pridobil simpatijo. Zato se je obril skrbneje kakor navadno, otre si je lice s kolinsko vodo, počesal se je gladko in je deset minut ugibal, katero kravato naj vzame.

Obraz doktorjeve žene je bil razsvetljen, ko je povabljenec stopil v sobo. Sprgovorila je najprej nekaj ravnodušnih besed, potem mu je planila okrog vratu.

"Evgen," je plakala, da so ji bila solzna vsa lica, "Evgen, Evgen, Evgen..."

Evgen jo je diskretno prijel nase. Čutil se je srečnega ne zato, ker ga je doktorjeva žena objela, ampak zato, ker se mu je zdela, da odlično diši po kolinski vodi.

In zdravnikova žena je začela res govoriti o njegovem vratu. Na-

to je odprla omaro in mu pokazala pobrani biser.

"Našla sem ga, vkradla sem ga!" je hropila in jecala. Evgen pa je zaprl oči od razkošja, ki mu ga je dal ta trenutek. Hotel je biti moderen, čutil je moč vloge ljubice, ki mu leži ženska pred nogami kakor v pariški apaški četrti. Njegove misli so nihale med giljotino in kolinsko vodo. Bil je neizrekljivo srečen.

6. "Ljubim te, tvoja sem!" je rekla doktorjeva žena pustolovcu v Rittergasse št. 64. vrata 15. kjer je Ratoti najel sobo za te sestanke.

Sedela sta na stolih iz baržuna.

"Ti me ne ljubiš!" je dejal Evgen, ki se je uveril, da ji on ni tako potreben, kakor si je utvarjala doktorjeva žena.

"Vendar se ne motim," je nadaljevala ona in ga poljubila na čelo.

"Zavrži ta biser, pa boš videla, da ti nisem potreben!" pe svetloval Ratoti.

Vstala je ogorčena in ga pogledala tako, kakor pogleda ženska moža, o katerem je prepričana, da je ne razume in je ne bo nikoli razumel.

"Fej!" je izbruhnila. "Ti me ne ljubiš in nisi vreden moje ljubezni!"

7. To je trajalo dva meseca. Gospa ni bila več ne zdrava ne rdeča. Lica so ji zbledela, spala je slabo, minil jo je tek.

Doktor je bil zelo vznemirjen.

"Kaj ti je, dušica?" je spraševal venomer.

In žena mu ni odgovorila nič, samo obesila se mu je zrat.

"Nesrečna sem, nesrečna, neizrekljivo nesrečna..." je plakala.

Doktorju so postale oči vlažne. Čakal je, da mu žena prizna prestopke, nezvestobo in čutil se je neskončno majhnega pred njim grehom. In on je bil brez sveta, kaj naj v tem važnem trenutku ukrene.

8. Do večera ni bilo med njima nobene besedice. Oba sta se težko borila s seboj. On je sklenil, da ji odpusti, saj se je bila namenila priznati svoj greh.

Posadil jo je na kolena kakor otroka.

"Govori, le izpovej se, dušica!" jo je hrabil in nagovarjal. Žena pa se mu ni upala pogledati v oči, marveč je samo prosila:

"Ustrelj me, drugega ne zaslužim."

"Čemu vendar?" je pritiskal nanjo mož.

"Ker sem... Ker sem... kradla... Našla sem na reduti biser in sem ga pobrala... Prinesla sem ga domov in zdaj me tatvina teži..."

Jecala je in hte je vstala in šla v omaro ter prinesla doktorju biser.

"To je vse?" se je začudil mož. "Nič ne bodi v skrbeh zaradi nje. Že jutri bo na mestu, kamor spada."

Zdravnik je zaplakal, tako ga je bilo prevzelo veselje, da ga žena ni varala.

SEMENA

V ZALOGI IMAM NAJBOLJŠA POLJSKA, VRTNA IN CVETLIČNA SEMENA

Pišite po brezplačni cenik.

MATH. PEZDIR

Box 772, City Hall Sta.,
New York, N. Y.

9.

"Zakaj pa ste včeraj izostali?" je vprašal Evgen zdravnikovo ženo, ki sta ostala sama.

"Kaj pravite, kaj govorite?" je vprašala nedolžno.

Evgen je poškratel od sramu, da se je dal tako lahko premagati.

"Kaj ste dejali?" je vprašala doktorjeva žena, ko se je zdravnik vrnil domov. "Prej, čim je moj mož izginil skozi vrata, ste mi nekaj rekli. Govorili ste tako tiho, da vas nisem slišala..."

"O, saj ni bilo nič..." se je izgovarjal Evgen.

Obšla ga je mrzla polt.

10.

"Ljubček moj," je dejala žena doktorju, "odkar sem ti izročila biser, sem zopet tako mirna... Verjemi mi... nisem imela poguma, da bi ti gledala v oči... tako me je težila tatvina... Zdaj vidim, da bi ti težila morala takoj izročiti dragotino... Neumnica! Pa sem čakala in tolikanj trpela!"

Vmes je jokala in se smejala na koncu pa je začela prijetno arijo. Potem se je ustavila pri oknu gledala zamišljeno na ulico, se oblekla in šla z možem v gledališče.

"Tako sem srečna" je govorila, ko sta se vrnila po predstavi domov. "Ali čutiš moje srečo?" Ti dobri, pošteno možiček!"

In obsula ga je z viharimi poljubi.

PLIN V PODOBI ŽAREČE

KROGLE

V Berlinu je eksplodiral velikanski gazometer, v katerem je bilo za časa katastrofe 27 tisoč kubičnih metrov svetilnega plina. Kako je nastala eksplozija, še zdaj ni pojasnjeno. Gazometer je do tal porušen, sestavni deli pa so se razleteli in odfrčali daleč naokrog.

Od 40 tisoč kubičnih metrov vsebujočega rezervoarja je ostal neporušen samo 8 m visoki temeljni zid, dočim je železni kotel z vsemi oporami raztrgalo. Na preostalem železju se ne da dognati, katere napake so povzročile nesrečo.

Ljudje, ki so se tik pred katastrofo nahajali v bližini plinarne, pripovedujejo, da so slišali nekakšno šumenje in sikanje, kakor nastane, če uhaja para iz varnostne zaklopnice na lokomotivi. Sikanje je najbrže povzročal plin, ki je uhajal iz kakšne razpoke. Čuvaj, ki je imel službo v plinarni, je čul šumenje, a ni mogel dognati, odkod izhaja. Šele pozneje mu je prišlo na misel, da je morda nastal defekt na plinu gazometra. Kako pa se je mogel plin vneti, je strokovnjakom še vedno uganka.

Nekateri domnevajo, da se je mogel tako skrčiti železne ostenke, da so popokale zakovice na kakem šikorkoli razkrojiti, da je nastal vdor. Nekateri sodijo, da je mogoče zmrznila voda, ki služi kot zagostilo med obema polovicama železnega rezervoarja. To pa ni mogoče, ker leži voda tako globoko, da ji mraz ne more škoditi. Tudi drugod, v mrzlejših krajih, se donaj kaj enakega še ni primerilo.

Kmalu nato se začeli odstraenjati razvaline in popravljati nastalo škodo. Največ opravka imajo steklarji, ki morajo vstaviti nešteto novih šip na oknih okoliških hiš.

Razpoka v plinu gazometra je najbrže nastala zaradi mraza, ki

SLUŽBA ZA ELEKTRICNO UPORABO

Noben potrošen dolar ne kupi večje vrednosti

IZVEŽBANI USLUŽBENCI VAM SLUŽIJO

Za vsakih dve sto ljudi, ki žive v New York City, imamo približno po enega uslužbenca.

Moški in ženske, zaposleni, da vam preskrbujejo električno službo, so bili skrbno izbrani z ozirom na njihov značaj in sposobnost. Izobraženi so in izvežbani, da zadoste vsaki zahtevi svojega dela.

Že leta se vrši vežbanje za delo v družbinah šolah. Uslužbencem, ki se priklase, se predava, največ v družbinem času, o inženirstvu, računstvu, principih mehanike, principih elektrike, knjigovodstvu, pisarniškem vodstvu, angleščini, prvi pomoči in razne druge tečaje. Sorazmerno obisku je jako dosti naših ljudi primerne tečaje, da se izobrazijo za boljše delo in dobe promocijo.

Pridnim delavcem gremo na roko, ker so večje vrednosti zase, za nas in za naše odjemalce.

McGowan
President

The New York Edison Company

Brooklyn Edison Company, Inc.

The United Electric Light and Power Company

New York and Queens Electric Light and Power Company

The Yonkers Electric Light and Power Company

Kristjani tvorijo kmalu tretjino ljudi

Neka statistika ugotavlja, da je na zemlji 1816 milijonov ljudi, med temi 684 milijonov kristjanov (330 milijonov katolikov, 210 milijonov protestantov, 114 milijonov pravoslavcev) in 1132 milijonov nekristjanov. 15 milijonov židov, 225 milijonov mohamedancev, 200 milijonov budhistov, 217 milijonov brahmancev, 300 milijonov konfucijevcev, 140 milijonov poganih. L. 1810. je bilo na zemlji 653 milijonov ljudi: 228 milijonov kristjanov, 425 milijonov drugovercev.

Kdo ve

kaj o MARTINU (Antonu) ZGONC, ki je utonil leta 1921 v reki Ohio, blizu mesta Wheeling, W. Va.

Kdor kaj ve o imenovanem je naprošen, da sporoči vse znane mu podatke Upravi Glas Narodu. Vsi stroški mu bodo povrnjeni. Posebno naj naznani v katerem mestu je imel hotel.

NARAVNOST V TRST

Skupno Potovanje

po COSULICH progi
priredimo dne

29. MARCA 1929

NA NAJNOVEJŠI MOTORNI LADJI

"Vulcania"

ki ima 24,000 ton prostornine, je 632 čevljev dolga, 80 čevljev široka in 91 čevljev visoka. Motorji razvijajo 33,000 konjskih sil in vozi z brzino 20 vozlov na uro.

TA PARNIK VOZI 11 do 12 DNI DO TRSTA, iz TRSTA do Ljubljano pa vozi vlak samo 4 ure.

Za nabavo potnih listov in vsa pojasnila se obrnite na

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

DODELJENE SO NAM NAJBOLJŠE KABINE

Nesreča ne počiva!

Tudi smrt ne. Podvrženi ste eni ali drugi vsak dan. KAJ STE PA STORILI ZA SVOJO OBRAMBO IN ZA OBRAMBO SVOJIH OTROK?

Ali ste že zavarovani za slučaj bolezni, nezgode ali smrti? Ako ne, tedaj pristopite takoj k bližnjemu društvu Jugoslovanske Katoliške Jednote. Naša jednota plačuje največ bolniške podpore med vsemi jugoslovanskimi podpornimi organizacijami v Ameriki. Imovina znaša nad \$1.100.000,00, članstva nad 20.000. Nova društva se lahko ustanovijo v Združenih državah ali Kanadi z 8 člani. Pristopnina prosta. Berite najboljši glasovski tednik "Novo Dobo", glasilo JSKJ. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika, Joseph Pishler, Ely, Minnesota.

GAUCHO

ROMAN

Za Glas Naroda priredil G. P.

28

(Nadaljevanje.)

— Napram damam galantnost, — razven če smatramo za potrebno preteptati jo, da izboljšamo njih manire.

— Napram prijateljem, — lojalnost, do zadnega sunka noža.

— Napram tujcu, ki išče naše gostoljubnosti, — vse, kar imamo in če treba, kar ukrademo, za njegovo udobnost in veselje!

— Napram revnim in tpečim — pomoč in usmiljenje, prav do zadnjega peza.

— Svojim sovražnikom — smrt!

— To so postave in vezi, ki vežejo gaucha.

— Ali še vedno želite pridružiti se nam?

Oba moža sta zakričala od navdušenja.

— Počakajta! Med nami pa ni vse priprosta igra! Mi smo vsi lačni in mrzli, a trpimo in umiramo brez pritožbe. Bojazljivci je ustreljen od njegovega najboljšega prijatelja, ob prvem znaku obojavljanja. Lenivci je obodren s sunkom bodalca. In izdajalec, — ni mi treba še posebno navesti njegovo kazen. Jaz vama svetujem, da se nikdar ne navadita tega iz izkušnje.

— Midva se pridruživa iz celega svojega srca, — je vzkliknil mož na njegovi desni strani. Gauchu je slovesno stisnil roki na obeh straneh. Nato pa je vzpodbodel Quita, brez nadaljne besedice za oba.

Dirjali so skozi ulice majhnega mesta. Le malo luči je še ostalo ob tej pozni uri. Veseljačenje noči je bilo končano. Banditi so odšli večinoma spat.

Sempatam, v kaki vezi ali na vogalu dveh hiš, je bilo mogoče razločiti speče postave banditov, ki so bili preveč premagani od pišče, da bi dospeli v bolj udobna stanovanja. Gauchu se je smejal, očitajoč jim.

— Pustite jih počivati! To je bil njih zadnji praznik, dokler ne bomo premagali Rocosa in njegovega mojstra.

Ustavil je Quita ob dolgi ograji pred kantino. Ostali so sledili njegovemu vzgledu. Gauchu je odšel proti vratom, ter obstal, ko je čul šum bežičnih korakov. Krog vogala hiše je zbežala neka ženska, z obrazom, skritim v mantilji.

Glavar jo je opazoval, rzamišljajoč par trenutkov. Domneval je, da je ušla kaka deklica pred njenim preveč drznim snubačem, ko jo je videl izginiti v neko vežo, kakih sto korakov proč. Obrnil se je zopet proti vratom gostilne. Tam se je tudi nekaj gibalo.

Počasi se je prikazala vertikalna luč, ko so se vrata odprla za en in. Obris neke postave stoječe v notranjosti portala, je izbrisal za trenutek luč, ko je zadonel pok revolverja od znotraj.

Gauchu je skočil naprej in njegovo lastno orožje je zablestelo med širokima ramama. Hripavi krik je prišel iz točilnice kantine. Težki koraki so se približali hrastovim vratom, ki so se odprla. Prestrašeno lice starega Miguela, gostilničarja, se je prikazalo in nato je prišel njegov hripavi krik:

— Pomoč! Umor!

— Obrni se! — je zarjul Gauchu ostro. Široka postava se je obrnila, z rokama kvišku. Dim je še vedno prihajal iz kadečega se revolverja moza.

— Dios, to je Sanchez! — je zaklical glavar, ves presenečen, ko je spoznal streleca. — Kaj pomenja to, tovariš moj?

— Senzor Gauchu, — pe zakričal preplašeni stari Miguel. — Vi ste prišli ravno ob času! ... Ne ustrelite pa vašega debelega tovariša. Rešil je moje življenje — ter moj denar! S to svojo kroglo!

Gauchu je odšel v prostor. Na tleh, pred baro, je ležalo truplo kapitana, s katerim se je preje spustil v pivski dvoboj. Rdeča mlačka je naraščala v bližini padlega trupla. Revolver se je še vedno oprijemal njegove roke in v drugi je bil kos razbitega stekla.

Gauchu se je dotaknil žile kapitana, z očividno mrznjo. Nič več ni bila. Smrt je nastopila hitro, kot ponavadi, iz izurjene roke Gaucha.

— Kaj je vse to, Miguel? — je vprašal Gauchu. Sanchez, bled in prepaden, je zavzel negotovo mesto za njim. Oba dezerterja, pokoreča se pozivu novega mojstra, sta sledila.

Stari gostilničar je dal truplu kaputna grdo breo. Smehljaj zlokebnega zadovoljstva je prišel na njegov debeli in razzorani obraz, ki je pomignil banditom za mizo. Uniformirana novodošleca pa sta vzdihnila njegove sume.

— Senzor Gauchu ... jaz sem imel že preveč vojakov tukaj, — je prišel.

To sta dva nova rekruta za mojo tolpo, — je odgovoril Gauchu. — Postrozi jima — in Sanchezu!

— Pijača je moja, — je izjavil gostilničar, ki je odraclal proti svoji omari za steklenice. — In to vino je staro sto let... a prodano zares poceni.

Gauchu se je nasmehnil Sanchezu, ki je bil še vedno okajen od prejšnjega popivanja. Pobožal je debeli roki svojega oprode, ko mu je govoril pomirjevalno:

— Tvoji možgani se mogoče malo tresejo, vrli tovariš! — je rekel. — Nikdar pa tvoja roka za streljanje. To izgleda kot dovršen konec slavne noči, Miguel. Govori hitro, a ne prelji nit ene kaplje!

Vrata na cesto, katera sta zaprla oba vojaka, so se naenkrat odprla na stečaj.

Lupo, z bolj naježenimi obrvi kot ponavadi, je obstal, ko se je njegova noga dotaknila peščenih tal. Zrl je na truplo kapitana ter nato na gostilničarja. Njegove oči so obsegle oba moža v uniformi, obviselo končno na Gauchu ter pokimalo Sanchezu.

Nasmehnil se je ter razkril svoje volje zobe.

— Krasna slika, eh? — je vprašal Gauchu. — Pojdi, pridruži se nam zdravici za Ruiza ter njegove verne služabnike! Rdeče vino in rdeča kri! Lupo!

Indijane je šel neslišno preko sobe ter se vsedel na drugi strani mize.

— Jaz imam čudne novice, glavar! — je prišel Lupo. — Slišal sem udarec konjskih kopit pod oknom hiše, kamor sem šel prenočevati. Ozrl sem se ven ter zapazil žesko, ki je jahala ter grozno naganjala konja.

— Hm, — je rekel Gauchu ter dvignil svoje obrvi. — Jaz sem videl leteti ene krog to hiše le pred par sekundami! Ali je imela mantiljo preko svoje glave? Kakšno smer je vzela?

Lupo je pretkano kimal.

— Nosila je mantiljo ter je jahala v smer, iz katere smo prišli mi, da smo dosegli to vas, — je odvrnil.

Čeljust gostilničarja se je povsila.

(Dalje prihodnj.)

IZ ŠPORTNEGA SVETA



Znani boksar Jack Sharkey, ki je porazil v Miami, Fla., svojega nasprotnika Striblinga. Poleg njega sta njegova žena in njena prijateljica.

Svečanosti v Rimu.

Dopisnik nekega velikega evropskega lista popisuje, kako je bil letos pred sedmimi leti kronan za poglavarja rimsko katoliške cerkve kardinal Ahil Ratti, sedanjí papež Pij XI.

Bila je mrzla zimska noč. Pred cerkvijo na trgu Sv. Petra je ždelo kakih 50.000 ljudi, ki so čakali, kdaj se bodo zjutraj odprla velika vrata iz bronu in kdaj bodo zapeli zvonovi. Ze tretjič v par tednih je plaz ljudstva prodir v baziliko. Prvič se je to zgodilo ob smrti Benedikta XV., ko je ležal na mrtvaškem odru, potem ko ga je premagala hripa, drugič so se ponovile manifestacije, ko je bil kardinal Ratti izvoljen za papeža, tretjič pa sedaj, ko je polagal papež sebi tiaro na glavo in je namočeval mitro s trovstno krono.

O Koliseju pripovedujejo, da je v njem prostora za 60.000 ljudi. Nič manj ni bilo radovednežev v največji rimsko katoliški cerkvi, ko so se ob 8. zjutraj zaprla cerkvena vrata. Množica je preplavila vse prostorčke, nabila hram do zadnje kotičke in je nestrno čakala popoldanskih ur.

Zadonele so srebrne trobente. Pred očmi gledalcev se je jela razvijati raznobarna preraphaelitska slika. Sestal se je veliki konej. Težke ograje so ločile valove ljudi od prostora pred kupolo, kjer se je odigraval veliki dogodek. Aristokracija je zasedla svoje okrašene tribune, prostore na rdečem odrpu pa so zavzeli papeževi sorodniki, seljaki iz Dasia. Svečeniki so sedeli pred glavnim oltarjem v belih in sinjih oblačilih. V bleščeči gala obleki je bil navzoč diplomatski zbor. In začeli so se pomikati vitezi v dragocenih oblačilih, figure v trdnih ovratnikih, z meči ob pasu, ki so udarjali ob vitke nože v črnih nogavicah. Med njimi brez števila gospode v frakih. Častna garda je nosila plave in črne perjanice ter napoleonske

ponovile manifestacije, ko je bil kardinal Ratti izvoljen za papeža, tretjič pa sedaj, ko je polagal papež sebi tiaro na glavo in je namočeval mitro s trovstno krono.

Tudi nedržavlani zamorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati potovanje vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C., na generalnega naslednjega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskat vsak prosilec osebnostno, bodisi v najbližji naseljski urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kdo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Od prvega julija je v veljavi nova ameriška priseljenška postava. Glasom te postave zamorejo ameriški državljani dobiti svoje žene in neporočene otroke izpod 21. leta ter ameriške državljanke svoje moške s katerimi so bile pred 1. junijem 1928. leta poročene, izven kvote.

Jugoslovanska kvota znaša še vedno 671 priseljenecv letno. Do polovice te kvote so upravičeni starši ameriških državljanov, možje ameriških državljanek, ki so se po 1. junija 1928. leta poročili in poljedelci, oziroma žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih ne-državljanov, ki so bili postavno pripuščeni v to deželo za stalno bivanje tu. Vsi ti imajo prednost v kvoti, od ostalih sorodnikov, kakor: bratov, sester, nečakov, nečakinj itd., ki spadajo v kvoto brez vsake prednosti v isti, pa se ne sprejema nikakih prošelj na ameriškanke vize.

SAKSER
STATE BANK
85 Cortlandt Street

VSEBINA:

Jugoslovanski motiv
Koledarski del
Denar, ki dela predsednike
Pes
Deset eksperimentov, ki so pretresli svet
Sovražniki športa v starem veku
Izgnjena Kolumbina
Thomas Alva Edison
Poganka
Nov triumf človeškega genlja
Sočivni vrt tekem poletja
L e k
Možje, ki kopljejo premog
Trideset let Mozambiqua
Vročinski rekordi prejšnjih stoletij
Granate iz vsemirja
Ford in njegovi delavci
Mrtvi v vinogradu
Zakonsko pravo v Združenih državah
Saj se ne izplača

hlače. Na samozavestnih dostojanstvenikih pa so ponosno bleščale verige težkega zlata.

Pojavili so se slepeči šlemi, poleg njih orožje. To so bili plavrodeči Švicarji. Ženske so bile pokrite s čipkasto kopreno, kar je bilo popolnoma v skladu s skromno svečavo. Bajna preproga je bila zelena, cerkveni dostojanstveniki so prišli v pisanih oblekah, samo papež je bil v čisti belini in zlatu.

300 škofov je korakalo na čelu povorke. Za njimi so korakali kardinali, črni vitezi vatikanskega dvora in žarko rdeči gardisti. Sedaj se je primajal tudi baldahin. Pod njim je papež. Vzklikanja, ki se pojavijo v tem trenutku, ni mogoče opisati. Vse kliče: "Živel papež! Živel papež!" 60.000 ljudi je od veselja kakor iz sebe.

Pij XI. zasede prestol in se obrne k vernikom. Pred glavnim oltarjem, ki je namenjen samo za njegovo maševanje, se ustavi nošila. Papeževa obleka je bela, njegov obraz je bled. Od časa do časa privzdigne roko in podeli množici blagoslov. Na roki mu blešči papeški prstan.

Na kupoli so vsa stekla zagrune. In zdajci se oglasi spev: "Domine, no sum dignus..." To je papež! Stopil je k oltarju in začel maševati. Poje mašnje in čita iz zlatega knjige z velikimi črkami.

Dim in plamen, duhovniki pomagajo, množica kleči in molí.

Prišel je veliki čas. Papež trikrat obhodi pot med oltarjem in prestolom in trikrat se mu prikloni vatikanske čete, ki so napravile špalir z golimi meči. Navdušeni poljubljajo kardinali nasledniki sv. Petra noge in roke, orgle pa buče po latinsko: Ti si Peter...

Napočil je najsvečanější trenutek. Eden izmed kardinalov izroči papežu tiaro in ga egovarja kot vrhovnega poglavarja. S tiaro na glavi nastopi Pij XI. svoj pontifikat. In tedaj se napoti na zunanjo loggio cerkve Sv. Petra ter ozre po tisočglavem ljudstvu, ki poje papeško himno in buči z orkanom navdušenja. Fanfare svirajo, ljudje klečijo in pozdravljajo novega poglavarja rimske cerkve.

NAZNANILO.

Naročnikom v državi Pennsylvanija naznanjamo, da jih bo v kratkem opiskal zastopnik našega lista

Mr. Joe Černe

in ga obenem rojakom toplo priporočamo.

Uprava lista.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI.

DOMAČA ZDRAVILA

V zalogi imamo jedilne dišave, Knažnovo ječmenovo kavo in importirana domača zdravila, katere priporoča mgr. Knažp v knjigi —

DOMAČI ZDRAVNIK

Pišite po brezplačni cenik, v katerem je: nakratko popisana vsaka rastlina za kaj se rabí.

V ceniku boste našli še mnogo drugih koristnih stvari.

Math. Pezdír

Box 772, City Hall Sta.
New York, N. Y.

VSEBINA:

Jugoslovanski motiv
Koledarski del
Denar, ki dela predsednike
Pes
Deset eksperimentov, ki so pretresli svet
Sovražniki športa v starem veku
Izgnjena Kolumbina
Thomas Alva Edison
Poganka
Nov triumf človeškega genlja
Sočivni vrt tekem poletja
L e k
Možje, ki kopljejo premog
Trideset let Mozambiqua
Vročinski rekordi prejšnjih stoletij
Granate iz vsemirja
Ford in njegovi delavci
Mrtvi v vinogradu
Zakonsko pravo v Združenih državah
Saj se ne izplača

Kretanje parnikov Shipping News

15. marca: Olympic, Cherbourg
16. marca: Arabic, Cherbourg, Antwerpen, Veendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam, Conte Grande, Napoli, Genova
17. marca: Westphalia, Hamburg
18. marca: Leviathan, Cherbourg
19. marca: Presidente Wilson, Trst, Berlin, Bremen
20. marca: Aquitania, Cherbourg
21. marca: Deutschland, Hamburg, Cherbourg, Augustus, Napoli, Genova
22. marca: Columbus, Bremen, Republic, Cherbourg, Bremen
23. marca: Stuttgart, Bremen, Boulogne Sur Mer, Veendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
24. marca: Ile de France, Havre, Majestic, Cherbourg, Antwerpen, Lapland, Cherbourg, Antwerpen
25. marca: Vulcania, Trst, Hamburg, Hamburg, Cherbourg, Pennland, Cherbourg, Antwerpen, Ryndam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
26. marca: America, Cherbourg, Bremen
27. marca: Dresden, Cherbourg, Bremen
28. marca: Paris, Havre, (izlet)
29. marca: Olympic, Cherbourg
30. marca: Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg, Conte Biancamano, Napoli, Genova

10. aprila: Mauretania, Cherbourg, Leviathan, Cherbourg
11. aprila: Muenchen, Boulogne Sur Mer, Bremen
12. aprila: New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
13. aprila: Homerie, Cherbourg, Roma, Napoli, Genova
14. aprila: Minnewaska, Cherbourg, St. Louis, Hamburg, Cherbourg, President Harding, Cherbourg, Bremen
15. aprila: Reliance, Cherbourg, Hamburg, Berlin, Cherbourg, Bremen
16. aprila: Aquitania, Cherbourg, Karlsruhe, Boulogne Sur Mer, Bremen
17. aprila: President Roosevelt, Cherbourg, Bremen
18. aprila: Veendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
19. aprila: Ile de France, Havre, Majestic, Cherbourg, Antwerpen, Lapland, Cherbourg, Antwerpen
20. aprila: New York, Cherbourg, Hamburg, Conte Grande, Napoli, Genova
21. aprila: Columbus, Cherbourg, Bremen
22. aprila: Berengaria, Cherbourg, George Washington, Cherbourg, Bremen
23. aprila: Stuttgart, Boulogne Sur Mer, Bremen
24. aprila: Stettendam, Boulogne, Sur Mer, Rotterdam, (Prvič). Naš izlet.
25. aprila: Paris, Havre
26. aprila: Olympic, Cherbourg, Pennland, Cherbourg, Antwerpen, Augustus, Napoli, Genova
27. aprila: Deutschland, Cherbourg, Hamburg, Minnetonka, Cherbourg

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih: Ile de France 29. mar.; 19. apr. Paris 5. aprila; 26. aprila. France 3. maja; 24. maja. (Ob polnoči.)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi — Pijača in slavna francoska kuhinja. Izredno nizke cene.

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

COSULICH LINE

NAGLA VOŽNJA V JUGOSLAVIJO

Veliki parnik na olje

Presidente Wilson

ODPLUJE 21. MARCA in 18. APR.

Ogromna motorna ladja

Vulcania

Odpluje na njeno prihodnje odplutje 30. MAR. in zopet 4. MAJ.

Kot njena posredniška ladja — Saturnia, prekaša vse ladje sveta v razkošju, udobnosti in naglici ter nudi najboljšo službo v Evropi. Posebne cene za tja in nazaj. Več novosti na Vulcaniji in Saturniji, vključno plavalni bazen v drugem razredu.

PHILIPS BROS. & CO., Gen. Agenti
17 Battery Place, New York

V JUGOSLAVIJO PO CUNARD PROGI

Najhitrejša parobrodna služba na svetu. 8 dni do Jugoslavije. Parniki odplujejo iz New Yorka v Cherbourg vsako sredo. Potujte na enem izmed naslednjih velikanskih parnikov.

BERENGARIA AOUITANIA MAURETANIA

Vsak petek vozijo tudi novi parniki na olje v Havre.

Vozni listki 3. razreda iz New Yorka do Ljubljane in nazaj \$198. In več. Privatne kabine, prostorni zabavni prostori, izvrstna domača hrana, ugodna posrežba.

Vprašajte za našo ilustrirano slovensko knjižico — zastoj. Za nadaljna pojasnila se obrnite na zastopnika Cunard proge ali pišite na:

CUNARD LINE
25 BROADWAY, NEW YORK

ČITAJTE
Slov.-Amer. Koledar
za leto 1929

CENA 50 CENTOV

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St New York

VSEBINA:

Iz zgodovine polarnih ekspedicij
Z letalom preko Severnega tečaja
Nobilova blamaja
Novel in papirnat denar v Združenih državah
O dednem pravu in zapuščinskem davku
Ivan Zorman
Kirurgija primitivnih ljudstev
Zavarovanje proti nesreči
Inozemci in lovsko pravo
Žena in mati v zgodovini
Kakšna razlika
Potovanja v Evropi
Cvetke z livade za mlade in stare
M i
Najvišja poslopja sveta
Šaljivke in šabljivke
Koliko prednikov ima vsak človek